

Snježana Kragulj, Ida Somolanji, Rahela Varga: Međunarodna znanstvena i stručna konferencija...
Život i škola, br. 23 (1/2010.), god. 56., str. 141. - 152.

Snježana Kragulj
Ida Somolanji
Rahela Varga

MEĐUNARODNA ZNANSTVENA I STRUČNA KONFERENCIJA **"KREATIVNI PRISTUP OSPOSoblJAVANJU UČITELJA"** **(REZULTATI EVALUACIJE)**

Sažetak: Međunarodna znanstvena i stručna konferencija pod nazivom "Kreativni pristup osposobljavanju učitelja" održana je u Požegi od 28. do 30. rujna 2009. godine. Kako je naglasak Konferencije bio na promicanju kreativnosti u cjeloživotnom usavršavanju učitelja i učiteljica, program je bio organiziran na način da se svi oblici rada mogu primijeniti i ponoviti u kasnijem odgojno-obrazovnome radu. U tu su svrhu korišteni novi oblici rada, koji su, osim svoje novine, nekarakteristični za znanstvene skupove. De Bonova koncepcija 6 mislećih šešira postavljena je kao aktivnost – vodilja kroz desetominutna izlaganja, a zatim su korištene i sljedeće aktivnosti: World Cafe, radionice, Interaktivni plenum 4+1, Okrugli stol, izložbe te aktivnost iznenađenja. Kroz ovaj rad prezentirani su rezultati evaluacijskog upitnika provedenog među sudionicima zadnjega dana Konferencije. Sudionici su oblicima rada i aktivnostima bili vrlo zadovoljni (87% ispitanika), a tijekom Konferencije prevladavali su ugodni osjećaji (98% ispitanika). Sudionici su iskazali pozitivne stavove te su prepoznali mogućnost praktične primjene novostečenih spoznaja.

Ključne riječi: međunarodna konferencija, kreativnost, evaluacija programa.

UVOD

Međunarodna znanstvena i stručna konferencija pod nazivom "Kreativni pristup osposobljavanju učitelja" održana je u Požegi od 28. do 30. rujna 2009. godine u organizaciji Učiteljskog fakulteta u Osijeku, Agencije za odgoj i obrazovanje te Grada Požege.

Zamisao o ovome skupu proizašla je iz potrebe povezivanja znanstvenika istraživača i praktičara koji se bave različitim aspektima fenomena kreativnosti. Konferencija je za cilj imala promicati ideje, znanja, iskustva i mogućnosti kreativnoga djelovanja u odgojno-obrazovnome procesu kako sa znanstvenog aspekta, tako i sa stručnog i praktično primjenjivog. Skupom se također željelo promovirati De Bonovu koncepciju Šest mislećih šešira te ukazati na bitno mjesto akcijskih istraživanja u obrazovanju. Kako bi se ostvarilo sve što se zamislilo, ideja Konferencije javila se kao jedinstvena prilika za razmjenu iskustva s inozemnim gostima iz Ujedinjenog Kraljevstva, Irske i Kenije, domaćim sudionicima praktičarima osnovnih i srednjih škola i znanstvenika visokoškolskih institucija.

S obzirom na taj značajni međunarodni predznak Konferencije, ali i

zastupljenu problematiku, organizatori su se nastojali odmaknuti od uobičajene koncepcije znanstvenog skupa. Umjesto isključivo predavačkog načina izlaganja vlastitih zaključaka o naznačenoj temi, odabrane su raznovrsne aktivnosti koje bi omogućile što veću interakciju među sudionicima. U tu svrhu primijenjena su desetominutna izlaganja Šest šešira, radionice, okrugli stol, Interaktivni plenum 4+1, World Cafe, izložbe likovnih radova i aktivnost iznenađenja.

U ovom radu analizirat će se mišljenje sudionika Konferencije o ovakvoj nesvakidašnjoj organizaciji znanstvenih i stručnih skupova.

OBLICI RADA

Desetominutna izlaganja Šest šešira. De Bonova koncepcija o Šest mislećih šešira zastupa pristup problemu s različitih aspekata. Ovaj kreativni postupak povezuje te različite aspekte sa šest šešira različitih boja pa tako plavi šešir razmatra proces, bijeli je usredotočen na informacije, crveni se temelji na osjećajima i intuiciji, crni poziva na kritiku i oprez, žuti ističe ono što je pozitivno, a zeleni šešir je kreativni šešir (vidi: http://ejolts.net/files/six_hats.pdf).

Koncept Šest mislećih šešira preuzet je kao vodeća ideja Konferencije pa su u skladu s time recenzirani pristigli radovi, skladana je vokalno-instrumentalna skladba (vidi: http://ejolts.net/files/six_hats_0.pdf), a osmišljen je i glazbeno-scenski nastup studentica Učiteljskog fakulteta u Osijeku (vidi: <http://ejolts.net/konferencija>).

Blok kratkih izlaganja šestero autora bio je organiziran na način da je svakome pojedinom izlagачu prethodila zajednička izvedba dijela pjesme koji govori o šeširu kojim je recenziran njegov rad, a zatim je uslijedila prezentacija rada. Nakon što su studentice uz klavirsku pratnju zajedno sa svim sudionicima, kojima je unaprijed podijeljen tekst i notni zapis, otpjevale strofu o plavome šeširu, studentica s plavim šeširom dopratila je na govornicu sudionika čiji rad govori o procesu, kojega simbolizira upravo plavi šešir. Isti postupak je primijenjen i sa šeširima preostalih boja.

Izlagači su na raspolaganju imali deset minuta za predstavljanje svojega rad na način na koji su oni željeli, ali naglašavajući pri tome upravo aspekt koji simbolizira njihov šešir. Moguće je bilo koristiti izlaganje, prezentaciju, video snimke ili dijalog. Većina sudionika odlučila se za računalnu prezentaciju svojih uradaka (MS PowerPoint prezentacije).

Radionica. Kroz ovaj je oblik aktivnosti sudionicima pružena prilika za iskustveno učenje o različitim aspektima kreativnosti. Voditelji radionica dobili su dodatne upute kako se radionica ne bi pretvorila u klasično izlaganje, već kako bi svi sudionici radionice bili aktivni te o stečenim iskustvima i

aktivnostima zajednički raspravili ili otvorili nove teme proizašle iz rasprave. Temu radionice predlagali su sami voditelji u skladu sa svojim istraživačkim interesima. Zamišljeno je da se radionice, za koje je broj sudionika bio ograničen na 15, održavaju u trajanju od 90 minuta.

Teme radionica u kojima su sudjelovali sudionici ove Konferencije bile su: Kreativnost u razrednoj nastavi / hrvatskom jeziku / engleskom jeziku / matematici / radno-tehničkom području, Priča u nastavi, Kreativni pristup lektiri, Kreativnost u stručnom razvoju učitelja, Poticanje kreativnosti studenata te Creativity Breaking Out! Can We Do It?.

Okrugli stol. Sljedeći oblik rada koji je bio zastupljen na Konferenciji u Požegi jest okrugli stol, koji predstavlja grupnu raspravu o, svim sudionicima, poznatom problemu. Cilj okruglog stola nije prenošenje informacija niti poučavanje sudionika, već aktivno sudjelovanje i iznošenje različitih mišljenja i iskustava. Ova je aktivnost predviđena za 20 – 25 sudionika u prostoru koji omogućava sjedenje u polukrugu na način da sudionici jedni drugima mogu gledati u oči.

Sudionici su mogli birati između četiri ponuđene teme okruglih stolova, a voditeljskom su paru unaprijed dane upute za što uspješnije vođenje ove aktivnosti.

Budući da je za ovaj oblik predviđeno 90 minuta, bili su pripremljeni "okidači" (prikazivanje kraćeg filma, gluma ili neki drugi zanimljivi način rasprave) koji su dodatno stimulirati raspravu. Teme zastupljene na okruglim stolovima u Požegi bile su: Kreativnost u nastavi jezika, Kreativnost u stručnom usavršavanju, Poticanje kreativnosti studenata budućih učitelja i Istraživanje kao poticaj kreativnosti.

Interaktivni plenum 4+1. Interaktivni plenum u trajanju od 60 minuta zamišljen je kao mogućnost interakcije izlagača i sudionika Konferencije. Na pozornici su bile postavljene četiri stolice: 1 za moderatora, 3 za izlagače te jedna koja je slobodna, a na koju je mogao doći bilo tko iz publike i postaviti pitanje, komentar ili vlastito (ne)slaganje.

Ovdje važnu ulogu ima moderator koji kreira nastup grupe izlagača na dva načina. Jedan je način da redom izlažu sva tri izlagača po 15 minuta, a da poslije svakog moderator omogući postavljanje pitanja sudionika i komentare. Druga je mogućnost da moderator vodi razgovor sa sva tri izlagača i pri tome omogućuje povremeno uključivanje sudionika iz publike. Važno je da moderator bitno ne prekorači predviđeno vrijeme te da se tema privede kraju, čemu će doprinijeti njegova završna riječ.

U Interaktivnom plenumu 4+1 moglo se koristiti izlaganje, PowerPoint prezentacije ili panel diskusije. U Požegi se rasprava vodila na temu kreativnosti u sveučilišnoj nastavi i važnosti oživotvorene teorije za razvoj kreativnosti učitelja.

World Cafe. World Cafe kao kreativna aktivnost osmišljena je na način da svi sudionici imaju priliku aktivno sudjelovati izlaganjem i razmjenom svojih iskustva, različitih pristupa i strategija poticanja kreativnosti u nastavi.

Za ovu su aktivnost sudionici bili podijeljeni u dvije velike grupe (zbog velikog broja sudionika) nasumičnim izvlačenjem papirića. Pojedina grupa dijelila se na šest manjih grupa od kojih je svaka na stolu imala naznačen problem kojim će se baviti, papir za plakat i flomastere. Problemi su bili sljedeći: Zašto su mnogi kreativci bili loši učenici? Škola potiče ili guši kreativnost? Koja je razlika između nekretnog i kreativnog učitelja/profesora? Kako u nekretnoj sredini (p)ostati kreativan? Kakav je odnos igre, humora i kreativnosti u nastavi? Koje su mogućnosti poticanja kreativnosti u nastavi?.

U osnovnoj je grupi voditelj-moderator koordinirao cijelu aktivnost, dok su ranije određeni voditelji manjih grupa stalno ostajali za istim stolom kako bi zadržali kontinuitet rasprave o temi na tom stolu. Nakon 15 minuta voditelj-moderator dao je znak da grupe zamijene mjesta, pomaknu se za jedan stol i nastave raditi na drugom problemu tamo gdje je prethodna grupa stala. To je jedan od načina dovođenja sudionika uvijek u novu situaciju, izvlači iz klišeja i time potiče na kreativnost. Nakon četiri izmjene (60 min.) svaka grupa je imala 5 minuta za predstavljanje svog plakata, tj. posljednjeg plakata na kojemu su radili u trenutku kada se oglasio znak.

Izložbe. Sudionici Konferencije imali su priliku prisustvovati dvjema likovnim izložbama. Jedna je bila prikaz učeničke kreativnosti iskazane izrađivanjem i ukrašavanjem škrinja, a druga predstavljanje projekta učenika i njihovih mentorica na temu Stare Grčke.

Aktivnost iznenađenja. Za ovu prigodu namjera je bila ne samo potaknuti sudionike na promišljanje o kreativnosti, već i na konkretno kreativno djelovanje. U tu svrhu, na samom su početku Konferencije podijeljeni paketići s neoblikovanim materijalom (komadi tkanine, plastelin, slamke, žica...) koji su sudionici mogli kreativno upotrijebiti za izradu predmeta po vlastitom izboru. Svi radovi izloženi su posljednjega dana Konferencije.

REZULTATI EVALUACIJSKOG UPITNIKA I RASPRAVA

Posljednjega su dana Konferencije sudionici dobili evaluacijski upitnik na kojem su kroz 4 pitanja trebali iskazati svoje mišljenje o protekla tri dana. Upitnik se odnosio na emocije koje su prevladavale kod sudionika, na njihove stavove o Konferenciji, novostečena znanja te opise situacija kada su se osjećali kreativnima.

Evaluacijske upitnike popunilo je i predalo 67 od ukupno 118 sudionika Konferencije.

Emocije koje su prevladavale kod sudionika Konferencije

Rang	Osjećaj	f
1	Znatiželjno	46
2	Lijepo	40
3,5	Ohrabreno	31
3,5	Ponosno	31
5	Sretno	26
6	Zahvalno	24
7	Uzbuđeno	21
8	Važno	15
9	Uzvišeno	12
10	Iritirano	2
11	Dosadno	1
12	Konfuzno	1
13	Zabrinuto	1

*Tablica 1: Zastupljenost pojedinih odgovora sudionika na pitanje
Kako su se sudionici osjećali na Konferenciji?*

Graf 1: Odnos ugodnih i neugodnih emocija

Iz Tablice 1 i Grafa 1 može se uočiti kako su tijekom Konferencije prevladavale ugodne emocije koje su sudionici dodatno pojasnili različitim komentarima koji su se većinom odnosili na organizaciju Konferencije, ozračje koje je vladalo među sudionicima i mogućnost aktivnoga sudjelovanja (Tablica 2).

"Osjećala sam se ponosno zbog toga što sam na jednom takvom nivou (međunarodna konferencija) imala priliku držati radionicu i pokazati kreativnost na svoj način. Bilo mi je ugodno i lijepo na svim radionicama. Krila su mi ojačala i nastavljam dalje!"

"Ponosim se jer sam dobila još jednu potvrdu svojega znanja, rada i postignuća. Pojedine radionice i plenumi su me ohrabрили i dali mi snage za daljnje oplemenjivanje mogega rada. Zahvaljujem se na prilici i mogućnosti koja mi je ponuđena kako bih mogla sudjelovati na konferenciji i podijeliti svoja iskustva s ostalim kolegicama i kolegama."

"...Sve u svemu, ovo je najaktivnija i najzanimljivija konferencija na kojoj sam bila u životu, a drago mi je i što je međunarodna, što je lijepo."

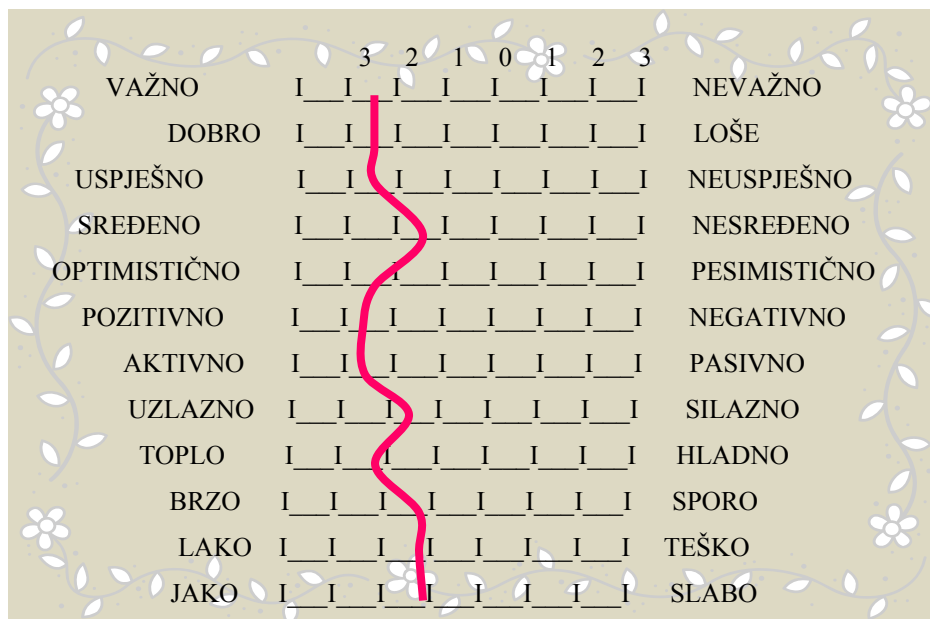
"I feel elated by finding so many educators who share my values, who have the courage and intention of developing education and sharing the journey. I am very grateful for this opportunity and am excited and now curious to see how we might continue to go forward."

"Možda bi ipak mojim emocijama odgovarao izraz ugodno, ili jednostavno kao pripadnik jedne velike dobronamjerne i tople obitelji."

Tablica 2: Komentari sudionika o njihovim osjećajima tijekom Konferencije

Stav prema Konferenciji

Svoj stav prema Konferenciji sudionici su izrazili putem semantičkog diferencijala (Slika 1). Iz rezultata je vidljivo kako sudionici u prosjeku Konferenciju smatraju izrazito važnom, dobrom, uspješnom, optimističnom, pozitivnom, aktivnom i toplom. Sudionici su u prosjeku birali pozitivnu stranu skale, naginjući izrazito pozitivnim oznakama. U slučaju brzine, lakoće i jakosti, prosjek se odmiče od poželjne optimalne neutralne vrijednosti (0) što ukazuje na činjenicu da su se aktivnosti Konferencije smjenjivale relativno brzo, da je sadržaj bio lako usvojiv, a intenzitet jak.

Slika 1: Semantički diferencijal – stav prema Konferenciji

Nadalje, sudionici su se osvrnuli na svoje zadovoljstvo (Tablica 3) i nezadovoljstvo (Tablica 4) tijekom Konferencije i dodatno pojasnili komentarima kategoriziranim u pet osnovnih kategorija.

Kategorija	Odgovor	N
Ozračje	Dobrodošlica – ugodno i poticajno ozračje, ležernost, humor	20
	Požega - grad, izlet, večera i zabava u Kutjevu	10
Aktivnosti	Radionice	25
	Teme	8
	Raznovrsnost aktivnosti	5
	6 šešira – pjesma, nastup, afirmacija De Bonove metode	5
	Okrugli stolovi – kvalitetna diskusija	4
	Interaktivni plenum	2
	World Cafe	2
Organizacija	Ideja i realizacija	18
	Novi pristup izlaganju sadržaja – zanimljivi načini rada	7
	Razmjena iskustava – u korak s drugim zemljama	6
	Međunarodni karakter	3
	Dinamika konferencije	1
Sudionici	Sudionici pozitivni, motivirani, aktivni, maštoviti, predavači zanimljivi i kreativni	25
	Ozbiljan pristup profesora, asistenata i studenata	1
Korisno	Naučili više o akcijskim istraživanjima	5
	Korist za razvijanje vlastite kreativne prakse	3
	Prilika za izražavanje vlastitog mišljenja	1
	Potvrda vlastitog kreativnog rada	1
	Uvid da hrvatski praktičari imaju veće metodičko-didaktičko znanje (u usporedbi s drugim zemljama)	1
	Zbornik radova	1

Tablica 3: Odgovori sudionika na pitanje Čime ste bili posebno zadovoljni?

Kategorija	Odgovor	N
Aktivnosti	Radionice previše djetinjaste, ne informiraju već zabavljaju	1
	Interaktivni plenum prekratak	1
	Preopćenita pitanja u World Cafe-u	1
	6 šešira – izvođačima nedostaje osmijeh, vedrina, opuštenost, a melodija je previsoka za pjevanje	1
	Nedostatak likovnih sadržaja	1
Organizacija	Nemogućnost sudjelovanja u još više radionica	3
	Potrebno više razgovora među sudionicima projekta	1
	Otkazivanje dramske radionice	1
	Intenzivan program, mnogo aktivnosti	1

	Neorganizirana zakuska – sendviči, grickalice	1
	Projekcije nisu u potpunosti vidljive (zaklanja ih stol, klavir, izlagači)	1
Sudionici	Premalo sveučilišnih profesora	1
	Nisu svi sudionici aktivni (neki rade, a neki se provlače)	1
	Neki predavači su odstupili od teme, a moderatori ne reagiraju	1
	"Stranci nisu kreativni koliko sam očekivala"	1
	Nedostatak tolerancije jedne sudionice World Cafe-a	1
Prijedlozi	Jasno označiti cilj i svrhu Konferencije	1
	Ponuditi više konkretnih primjera kreativnosti, informacija i kontakata	2
	Manje verbalne prezentacije, posebice inozemnih gostiju	1
	Uvesti sadržaje za više razrede OŠ i SŠ	1
	Uvesti različite melodije za svaki od 6 šešira	1

Tablica 4: Odgovori sudionika na pitanje Čime ste bili posebno nezadovoljni?

Već je iz tablica vidljivo kako je odnos zadovoljstva i nezadovoljstvo na strani zadovoljstva. Odnos je 87% prema 13%, ali svakako treba pažljivo analizirati i ova mala nezadovoljstva jer ona ukazuju na ono što se još može učiniti boljim i uspješnijim.

Što su naučili i što im se čini važnim za vlastitu struku

Konferencija je bogatstvom sadržaja i aktivnosti nudila velik izbor tako da su sudionici imali velike mogućnosti otići s mnoštvom novih ideja, ali i ohrabreni za ono što mnogi već rade. Možda je najvažnije što su mnogi prepoznali da je kreativnost važan pokretač promjena u školama, ali i na fakultetima (Crotty i Farren, 2009.).

Kategorija	Odgovor	N
Definicije kreativnosti	"Naučila sam da je kreativnost dio nas, da treba izvlačiti snagu iz naše unutrašnjosti – ohrabрили ste nas, potaknuli na daljnji kreativan rad i na veliku slobodu."	3
Uvjeti potrebni	poticajna okolina	2

za kreativnost	iskustva drugih kao pomoć, poboljšanje kreativnosti kroz različite aktivnosti	
	"Iskustva drugih će mi pomoći ako nađem na neki problem za koji sam čula da ima rješenje. Naučila sam, vidjela i osjetila kako je biti učitelj zaista divno i ponosim se što sam imala priliku čuti druge kako oni doživljavaju kreativnost." "Bez osmjeha ne ići u učionicu. Drugi su mi pomogli da naučim što je to akcijsko istraživanje i oživotvorene teorije."	4
Kreativnost u svim predmetima	"Naučila sam da kreativnošću možemo prožeti sva područja pa tako i matematiku, fiziku i slično."	5
Stjecanje novih znanja	akcijska istraživanja u nastavi; otvorena komunikacija; kreativno učenje može biti uspješno i produktivno; "Naučila sam bitnu stvar, a to je da literatura učitelju ne služi da bi učitelj citirao sve što se tamo nalazi već da je zadaća učitelja da djeci na što kreativniji način objasni i pokaže, dođe do traženih odgovora do cilja. Učitelj treba letjeti dokle treba, odstupati od knjiga još za višim, kako su neki rekli, biti 'neposlušan učitelj'. "Catherine Dean - 'metoda dnevnika' u filozofiji i etici.";	23
Sudionici koji su dobili poticaj za rad (kreativni, intelektualni, emocionalni)	"Da trebam više obraćati pozornost na dokumentiranje onoga što radim i u konačnici pisati znanstvene članke o tome, objavljivati ih." "Hrabrost, samopouzdanje, sloboda! Osjećam da je ono što radim dobra stvar. Humor, igra, empatija... = kreativnost. Pazit ću da moje djeca imaju djetinjstvo."	13

*Tablica 5: Odgovori sudionika na pitanje
Što ste naučili i što Vam se čini važnim za Vašu struku?*

Sudionici su se na posljednjem pitanju trebali prisjetiti neke situacije s Konferencije kad su osjetili da su bili kreativni. 5,97% sudionika (N=4) navelo je kako su njihovi najkreativniji trenuci bili oni u kojima su neku aktivnost samostalno radili (izvođenje vlastite radionice) i kada su nudili nova rješenja za neki problem.

Aktivnost iznenađenja, tj. izradu različitih uradaka od dobivenog materijala 2,99% ispitanika (N=2) izdvojilo je kao kreativnu i domišljatu aktivnost. Posebno su im se kreativnim i zanimljivim činile aktivnosti pisanja priča i stihova, glume, izrade postera, crtanje, kazalište sjena i stvaranje lišćem (Tablica 6) koje je izdvojilo 61,19% ispitanika (N=41). Kada se govori o kreativnosti, sa sigurnošću se može govoriti i o prisutnosti emocija. Istraživanja (Bognar i Kragulj, 2009.) pokazuju da se uz kreativnost uvijek vežu ugodne emocije, čak 92%, dok je samo 8% emocija neugodno. 10,5% sudionika (N=7) na zadnjem pitanju izdvojilo je emocije, tj. oslobađanja emocija tijekom kreativnih aktivnosti kao oblik kreativnog djelovanja i

osjećanja (Tablica 6). Ono što je također važno napomenuti je da je za poticanje kreativnosti potrebna i odgovarajuća klima, tj. poticajna okolina (Somolanji i Bognar, 2008.) (Tablica 6), što je istaknulo 10,5% ispitanika (N=7). Ispitanici izdvajaju dva oblika, radionicu i World Cafe, u kojima su stalno morali surađivati s drugima i stvarati kroz što se očituje dobra komunikacija i poticajna okolina.

Kategorije	Provedene aktivnosti	Emocije	Poticajna okolina
Komentari sudionika	"Najkreativnija sam bila u učionici ispunjenom lišćem, šok koji sam osjetila na početku zamijenila je znatizeljna radoznalost 'Što sad slijedi?'"	"Trenuci kreativnosti došli su sami po sebi jer sam osjećala i slobodu i jaku volju."	"Tijekom radionice 'Kreativnost u razrednoj nastavi' (Martić, Ronić) i u radu u skupini (osmislili smo slogan skupine, kroz humor i igru ponudili mnogo rješenja, zapjevali 'bećarac' i upoznali kolege)."
	"Stvaranje kazališta sjena na osnovi izmišljene priče."		"World Caffé, dobra interakcija među sudionicima i dinamičnost."
	"Na radionici iz hrvatskog jezika morali smo osmisliti priču, a zatim ju prezentirati ostatku skupine glumom, pantomimom, plesom."	"Želim biti ovo zrno, rasti brzo, dati plod! Ideje se ne ubijaju i ne zakapaju."	"Bilo je vrlo zanimljivo, duhovito i veselo."

Tablica 6: Komentari sudionika Konferencije o provedenim aktivnostima, emocijama i poticajnoj okolini

U navedene se kategorije svojim odgovorima ubraja 91,17% ispitanika, dok ostalih 8,83 % ispitanika predstavljaju onu skupinu koja ili nije odgovorila na pitanja ili je napisala da su bili kreativni tijekom cijele Konferencije te da u tom pogledu nemaju što posebno za izdvojiti.

ZAKLJUČAK

U cjelini gledano, možemo zaključiti da su se sudionici ugodno osjećali, da imaju vrlo pozitivan stav prema Konferenciji, da je bilo mnogo toga s čim su bili zadovoljni, a vrlo malo razloga za nezadovoljstvo. Konferencija je pružala obilje praktičnih ideja, ali i novih teorijskih spoznaja koje se mogu koristiti u odgojno-obrazovnome procesu na različitim nivoima. Kako bi Konferencija dobila kvalitetan interakcijski oblik koji potiče izražavanje kreativnosti, organizatori su nastojali uključiti sve sudionike aktivno u realizaciju programa što su sudionici i pozitivno ocijenili. Konferencija je

raznovrsnošću oblika stvorila situacije u kojima su se sudionici mogli osjećati kreativno, razmišljati kreativno, djelovati kreativno.

Ipak, pri analizi rezultata evaluacijskoga upitnika mora se uzeti u obzir da su sudionici na Konferenciji sudjelovali u skladu sa svojim osobnim afinitetima. Naime, s obzirom na osnovnu temu Konferencije, odazvali su se oni sudionici koji se i sami u svome profesionalnome radu bave fenomenom kreativnosti. Samim time, iskazani je interes, kao i izrazito pozitivna evaluacija, za sve oblike rada i očekivan.

Pozitivan odjek ovakvog koncipiranja konferencija očituje se i namjerom Agencije za odgoj i obrazovanje da na taj način organizira Međužupanijski stručni skup za stručne suradnike pedagoge na temu kreativnosti te dalje promiče ciljeve Konferencije.

LITERATURA

1. Bognar, L., Kragulj, S. *Emocije u nastavi*. XII Međunarodna znanstvena konferencija Pedagoška istraživanja i školska praksa pod nazivom Kvalitet i efikasnost nastave u društvu koje uči. Institut za pedagoška istraživanja. Beograd, 16. 10. 2009.
2. Bognar, L., Kragulj, S. (2009), *Poticanje kreativnosti budućih učitelja na Učiteljskom fakultetu u Osijeku*. U: Bene, A. (ur.), *Jednakost šansi kao rezultat integracije u obrazovanju*. Subotica: Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku
3. Bognar, L., Svalina, V. (2009), *Šest šešira: pjesma*. http://ejolts.net/files/six_hats_0.pdf (12.10.2009.)
4. Crotty, Y., Farren, M. (2009), *Promoting Creativity in Higher Education*. U: Munk, K. (ur.), *Poticanje stvaralaštva u odgoju i obrazovanju*. Zagreb: Profil
5. Međunarodna konferencija u Požegi. <http://ejolts.net/konferencija> (12. 10. 2009.)
6. Somolanji, I., Bognar, L. (2008), *Kreativnost u osnovnoškolskim uvjetima*. *Život i škola*, 54 (1), 87-94.
7. *Šest šešira: tehnika paralelnog mišljenja*. http://ejolts.net/files/six_hats.pdf (12.10.2009.)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND VOCATIONAL CONFERENCE "A CREATIVE APPROACH TO TEACHER EDUCATION" (EVALUATION RESULTS)

Summary: The scientific and vocational conference "A Creative Approach to Teacher Education" was held in Požega from 28 – 30 September 2009. Since the Conference dealt with the enhancement of creativity in teachers' continuous professional development, the programme was organized in such way as to enable the participants to apply the demonstrated techniques in their own work at school. For the same

reason, the techniques demonstrated were not those commonly used in scientific conferences. The De Bono's concept of Six Thinking Hats was used as a leitmotif in ten-minute presentations followed by: World Café, creative workshops, interactive plenum 4+1, round table, exhibitions and a surprise activity. The paper presents the results of the evaluation survey conducted with the participants on the final day of the Conference. The survey suggests that the participants were very pleased with the activities (87%) and that positive emotions prevailed (98%). The participants expressed the positive attitudes and recognized the applicability of such approach.

Keywords: international conference, creativity, evaluation.

Author: Snježana Kragulj, asistentica
Ida Somolanji, asistentica
Rahela Varga, znanstvena novakinja
Učiteljski fakultet u Osijeku

Review: Život i škola, br. 23 (1/2010.), god. 56., str. 141. - 152.

Title: Međunarodna znanstvena i stručna konferencija "Kreativni pristup
osposobljavanja učitelja" (Rezultati evaluacije)

Categorisation: stručni rad

Received on: 15. siječnja 2010.

UDC: 371.14

Number of sign (with spaces) and pages: $25.109 (:1800) = 13.949 (:16) = 0,871$